

1. CONTEXT

2019-nCov este un sindrom respirator acut cauzat de un nou tip de coronavirus care include simptome de febră, tuse, respirație îngreunată și alte simptome caracteristice infecției respiratorii acute. La data de 31 ianuarie 2020, Organizația Mondială a Sănătății (OMS), în contextul situației epidemiologice tensionate generate de răspândirea 2019-nCov a declarat stare de urgență în sănătate publică de importanță internațională, iar începând cu 11 martie 2020 a numit răspândirea acesteia drept o pandemie.

Prin hotărârea nr. 55 din 17 martie 2020, Parlamentul Republicii Moldova conform Legii 212/2004 privind regimul stării de urgență, de asediu și război a instituit starea de urgență în Republica Moldova pentru o perioadă de 60 de zile (17 martie – 15 mai 2020). Ulterior, prin hotărârea nr. 10 din 15 mai 2020, Comisia Națională Extraordinară de Sănătate Publică a declarat starea de urgență în sănătate publică pe întreg teritoriu Republicii Moldova pentru perioada 16 mai – 30 iunie 2020, cu prelungirea acesteia pînă la data de 15 iulie.

Astfel, în timp ce mai multe restricții sunt relaxate se așteaptă că unele măsuri să rămână în vigoare și pentru perioada de desfășurarea a alegerilor, acestea referindu-se în mare parte la principiile generale referitoare la igiena personală și a spațiilor, precum și distanțarea fizică.

1.1 Impactul asupra procesului electoral

Alegerile locale noi pentru funcția de primar în satul Nucăreni, raionul Telenești și comuna Tîrnova, raionul Dondușeni au fost stabilite pentru data 6 septembrie 2020, prin hotărârea Comisiei Electorale Centrale nr. 3972 din 9 iunie 2020. Totodată, prin hotărârea nr. 65 din 21 mai 2020, s-a stabilit pentru data de 1 noiembrie 2020, desfășurarea alegerilor pentru funcția de Președinte al Republicii Moldova.

Comisia Electorală Centrală (CEC) fiind organ de stat înființat pentru realizarea politicii electorale, în contextul situației epidemiologice existente, elaborează planuri și proceduri pentru a asigura buna organizare și desfășurare a alegerilor, protejând, concomitent, alegătorii, funcționarii electorali, candidații, și alți actori implicați în procesul electoral.

Reguli generale referitoare la măsurile de prevenire a infecției 2019-nCov au fost elaborate de Comisia Națională Extraordinară de Sănătate Publică (Anexa nr. 1 la hotărârea nr. 14 din 23 iunie 2020):

- Respectarea distanței sociale între persoane de minim 1 (unu) metru, cu excepția în care prin prevederile speciale se stabilește respectarea unei distanțe mai mari între persoane sau în cazul regulilor de transportare a persoanelor în transportul public;
- Purtarea măștilor în transportul public, spațiile comerciale. În spații publice închise și deschise în situația în care nu poate fi respectată distanța socială/fizică. Maska trebuie să acopere atît gura, cît și nasul;
- Respectarea regulilor de igienă a mâinilor. Utilizarea soluțiilor de dezinfectare sau spălarea cu apă și săpun;
- Respectarea regulilor de igienă respiratorie. Eticheta tusei și strănutului;
- Respectarea strictă a regimului de autoizolare;
- Monitorizarea individuală a stării de sănătate;
- Monitorizarea zilnică a stării de sănătate a angajaților;
- Asigurarea triajului la intrarea în spații comerciale, instituții publice și la locul de muncă, inclusiv termometria;
- Asigurarea personalului/angajaților cu echipamente de protecție;

- Asigurarea cu soluții dezinfectante pentru mâini la intrare în încăperi și la locul de muncă;
- Dereticarea umedă și prelucrarea cu produse dezinfectante a suprafețelor, utilajelor minimum de 3 (trei) ori pe zi la locul de muncă;
- Aerisirea/ventilarea spațiilor.

CEC va implementa regulile menționate în procesul de organizare și desfășurare a scrutinelor din toamna anului 2020.

2. SCOPUL

Prezentul document reprezintă un plan de acțiuni care reflectă modul în care Comisia Electorală Centrală va administra alegerile locale noi din 6 septembrie 2020 și cele pentru funcția de Președinte al Republicii Moldova din 1 noiembrie 2020, în contextul valabilității regulilor de protecție și altor dispoziții emise de Comisia Națională Extraordinară de Sănătate Publică, precum și scopul optimizării și uniformizării aplicării procedurilor electorale ce țin de organizarea, amenajarea și dotarea localurilor secțiilor de votare, funcționarilor electorali și a alegătorilor cu echipamente și utilaje necesare desfășurării votării în condițiile pandemiei provocate de infecția cu virusul 2019-nCov.

Concepția generală a CEC cu referire la prevenirea răspândirii 2019-nCov în procesul de organizare și desfășurare a alegerilor, prevede următoarele:

- protejarea sănătății și securizarea alegătorilor;
- protejarea sănătății și securizarea funcționarilor electorali;
- protejarea sănătății și securizarea candidaților, observatorilor și altor subiecți implicați în procesul electoral;
- respectarea regulilor generale și altor indicații ale autorităților de sănătate publică și cele ale guvernului, în scopul prevenirii contaminărilor și evitării răspândirii 2019-nCov;
- reacție rapidă și eficientă în vederea reducerii impactului 2019-nCov asupra procesului electoral, inclusiv: încurajarea respectării distanței sociale, respectarea regulilor de igienă personală /igienă a spațiilor publice și respectării tuturor indicațiilor și sfaturilor autorităților competente în vederea prevenirii și reducerii la maximum posibil al riscului de contaminare.

Regulile expuse în acest document sunt aplicabile și secțiilor de votare deschise în afara țării cu excepția cazurilor în care situația epidemiologică din țara respectivă nu impune acest lucru.

3. MĂSURI DE PROTECȚIE

3.1 Măsurile de protecție pentru alegătorii

În vederea protejării alegătorilor vor fi implementate următoarele măsuri de protecție:

- Afișarea materialelor informative care promovează regulile de igienă a mâinilor și a căilor respiratorii;
- Atenționarea alegătorilor despre respectarea obligatorie a măsurilor de control și combatere a infecției 2019-nCov, stabilite de către Comisia națională extraordinară de sănătate publică;
- Atenționarea alegătorilor despre respectarea în perimetrul secție de votare a regulilor privind distanțarea socială și interdicția întrunirilor în masă cu participarea unui număr mai mare de 50 de persoane;
- Organizarea accesului fluidizat al alegătorilor la secția de votare;
- Admiterea în incinta secției de votare a unui număr limitat de alegători;

- Accesul alegătorilor în secția de votare și sediul organelor electorale doar cu echipament de protecție (măști, mănuși etc.);
- Instalarea, la intrarea în secția de votare, în locuri vizibile și accesibile pentru alegători a dozatoarelor cu soluție dezinfectantă pe bază de alcool pentru respectarea igienei mâinilor.
- Efectuarea obligatorie a termometriei la intrarea în secția de votare a fiecărui alegător;
- Alegătorii se vor prezenta la secțiile de vot cu pixurile personale;

3.2 Măsuri de protecție pentru funcționarii electorali

În vederea protejării funcționarilor electorali vor fi implementate următoarele măsuri de protecție:

- Familiarizarea cu regulile de igienă a mâinilor și a căilor respiratorii;
- Atenționarea despre respectarea obligatorie a măsurilor de control și combatere a infecției 2019-nCov, stabilite de către Comisia națională extraordinară de sănătate publică;
- Asigurarea cu echipament de protecție necesar (măști, mănuși, viziere, costume de protecție, etc.) și soluții pentru dezinfectare;
- Organizarea și efectuarea triajului zilnic al funcționarilor electorali prezenți la sediul organului electoral (termometria, starea sănătății);
- Respectarea normelor de igienă a echipamentului și spațiilor utilizate în procesul electoral; prin organizarea și efectuarea curățeniei regulate a sediilor organelor electorale, inclusiv cu utilizarea soluțiilor pentru dezinfectare, aerisirea frecventă , în caz de posibilitate – aerisirea permanentă;
- Accesul în sediul organului electoral și secția de votare doar cu echipament de protecție (măști, mănuși etc.);
- Respectarea, în contextul întrunirilor regulate a organelor electorale, a regulilor privind distanțarea socială, utilizarea în spațiile închise a echipamentului de protecție și dezinfectarea spațiului cu o periodicitate de cel puțin odată la 3 (trei) ore.

3.3 Măsuri de protecție pentru concurenții electorali, candidați, reprezentanții candidaților, observatori și alți subiecți implicați în procesul electoral;

În vederea protejării concurenților electorali, candidaților, reprezentanților, observatorilor și altor subiecți implicați în procesul electoral, vor fi implementate următoarele măsuri de protecție:

- Afișarea materialelor informative care promovează regulile de igienă a mâinilor și a căilor respiratorii;
- Atenționarea privind respectarea obligatorie a măsurilor de control și combatere a infecției 2019-nCov, stabilite de către Comisia națională extraordinară de sănătate publică;
- Atenționarea asupra utilizării în mod obligatoriu a echipamentului de protecție;
- Instalarea, la intrarea în sediile organelor electorale și secțiile de votare, în locuri vizibile și accesibile pentru alegători și persoanelor autorizate să asiste la operațiunile electorale a dozatoarelor cu soluție dezinfectantă pe bază de alcool pentru respectarea igienei mâinilor;
- Organizarea spațiilor de primire a documentelor pentru înregistrarea concurenților electorali și spațiilor pentru monitorizarea desfășurării procedurilor electorale în conformitate cu normele stabilite de către Comisia națională extraordinară de sănătate publică;

4. PERIOADA ELECTORALĂ

4.1 Președintele organului electoral, în perioada activității acestuia, va organiza sau/și va monitoriza starea de sănătate a membrilor și personalului auxiliar (operatori, consultanți, contabili, șofer) al organului electoral:

4.1.1 Se va efectua termometria obligatorie a fiecărui funcționar sau/și persoanei din aparat (operatori, consultanți, contabili, șofer) prezent fizic la sediul organului, cu înscrierea rezultatelor într-un registru conform modelului de la anexa nr. 1;

4.1.2 În caz de depistare a unor simptome ale infecției respiratorii acute funcționarul sau persoana din aparat se va substitui, autoizolându-se va informa medicul de familie;

4.1.3 Se va monitoriza starea de sănătate a funcționarilor și personalului auxiliar care nu sunt prezenți fizic la sediul organului sau lucrează de la distanță;

4.1.3 În caz de înregistrare a unor simptome ale infecției respiratorii acute funcționarul sau persoana din aparat va informa președintele organului electoral, se va autoizola, și va informa medicul de familie;

4.1 Accesul pentru vizitatori care prezintă simptome ale infecției respiratorii acute (febră, tuse, respirație îngreunată, etc.) va fi restricționat.

4.2 La intrare în sediul organului electoral se va efectua obligatoriu termometria fiecărui vizitator;

4.3 Accesul pentru persoanele care nu activează în componența organului electoral, în sediul organului electoral se va permite doar cu echipamentul de protecție (măști, mănuși, etc.). Masca de protecție trebuie să acopere atât gura, cât și nasul.

4.4 La intrare în sediul organului electoral, se vor instala, în locuri vizibile și accesibile pentru vizitatori, dozatoare cu soluție dezinfectantă pe bază de alcool pentru respectarea igienei mâinilor.

4.5 La intrare în sediul organului electoral vor fi afișate regulile de acces în sediu și materialele informative care promovează regulile de igienă a mâinilor și a căilor respiratorii, precum și alte măsuri de control și combatere a infecției 2019-nCov, stabilite de către Comisia națională extraordinară de sănătate publică;

4.5 Spațiile pentru recepționarea actelor depuse în vederea înregistrării, de la potențiali candidați în alegeri, se vor organiza în corespundere cu regulile privind respectarea distanței sociale de 1 (unu) metru, utilizarea în spațiile închise a echipamentului de protecție și dezinfectarea spațiului cu o periodicitate de cel puțin odată la 3 (trei) ore.

4.6 La depunerea documentelor pentru înregistrare a grupului de inițiativă se vor prezenta cel mult două persoane, iar la depunerea documentelor pentru înregistrare în calitate de candidat la alegeri, se vor prezenta candidatul însoțit de 1 (unu) persoană.

4.7 Ședințele organului electoral se vor organiza în corespundere cu regulile privind respectarea distanței sociale de 1 (unu) metru, utilizarea în spațiile închise a echipamentului de protecție și dezinfectarea spațiului cu o periodicitate de cel puțin odată la 3 (trei) ore.

4.8 Spațiile unde își au sediile organele electorale vor fi curățite și dezinfectate în mod regulat, se va realiza dereticarea umedă și prelucrarea cu produse dezinfectante a suprafețelor și utilajelor folosite.

5. ZIUA ALEGERILOR

5.1 Se vor respecta în mod obligatoriu măsurile de control și combatere a infecției 2019-nCov, stabilite de către Comisia națională extraordinară de sănătate publică.

5.2 Până la deschiderea secției de votare, se va organiza și se va desfășura curățirea generală și dezinfectarea întregului local al secției de votare, precum și prelucrarea cu produse dezinfectante a suprafețelor și echipamentului folosit.

5.3 Localul secției de votare se va amenaja în corespundere cu respectarea distanței sociale de 1 (unu) metru între funcționarii electorali, în conformitate cu modul de menajare prezentat în anexa nr. 2.

5.4 Președintele biroului electoral, înainte de deschiderea secției de votare, va efectua triajul (termometria, starea sănătății) al funcționarilor electorali prezenți, operatorilor, personalului auxiliar, observatorilor și altor subiecți implicați în procesul electoral, cu înscrierea rezultatelor într-un registru conform modelului de la anexa nr. 3.

5.4.1. Funcționarilor electorali sau altor participați la proces electoral care manifestă simptome ale infecției respiratorii acute, i se va interzice asistarea la procedurile electorale.

5.4.2. În cazul funcționarilor electorali, operatorilor și/sau persoanelor din cadrul personalului auxiliar, care manifestă simptome ale infecției respiratorii acute, acesta va fi substituit de către subiectul care l-a desemnat, se va autoizola și va informa medicul de familie.

5.5 Funcționari electorali, operatorii, observatorii și ceilalți subiecți implicați în procesul electoral vor fi echipați, în mod obligatoriu cu echipament de protecție (măști, mănuși, viziere, etc.).

5.6 La intrare în localul secției de votare, se vor instala, jos pe podea burete impregnat cu soluție dezinfectantă pe bază de alcool pentru dezinfectarea încălțămintei, iar în locuri vizibile și accesibile pentru vizitatori, dozatoare cu soluție dezinfectantă pe bază de alcool pentru respectarea igienei mâinilor.

5.7 Nu se va admite accesul în secția de votare a alegătorii care manifestă simptome ale infecției respiratorii acute (temperatura mai mare de 37 grade Celsius, tuse, respirație îngreunată, etc.). Acestor alegători li se va recomanda să se întoarcă la domiciliu, respectând măsurile de protecție, să se autoizoleze și să informeze telefonic medicul de familie.

5.7.1. Alegătorii care manifestă simptome ale infecției respiratorii acute vor putea exercita dreptul la vot la locul aflării prin depunerea unei cereri la biroul electoral al secției de votare unde este își are înregistrarea la domiciliu/reședință alegătorul. Cererile pot fi depuse în scris sau în formă verbală, începând cu 2 săptămâni înainte de ziua votării și până la ora 18:00 a zilei precedente votării. În ziua votării, cererile pot fi făcute până la ora 15:00, cu prezentarea obligatorie a certificatului medical.

5.8 Pe parcursul zilei, se va organiza și realiza aerisirea frecventă a spațiului secției de votare, iar în caz de posibilitate - aerisirea permanentă, precum și dezinfectarea, pe parcursul zilei, a spațiului și suprafețelor de lucru din secția de votare și schimbarea echipamentului de protecție (măști, mănuși, viziere, etc.) cu o periodicitate de cel puțin odată la 3 ore.

5.8.1. Echipamentul de protecție utilizat va fi, după schimbarea acestuia, dezinfectat și împachetat în pungi din polietilenă și stocat în afara localului secției de votare, iar ulterior nimic.

5.9 Se vor afișa, la intrare în secția de votare pliante informative cu privire la măsurile de igienă, numărul maxim de alegători care se pot afla concomitent în secția de votare, atenționare privind respectarea distanței sociale/fizice de cel puțin 1 (unu) metru și interdicția întrunirilor în masă cu participarea unui număr mai mare de 50 de persoane. Secția de votare va fi marcată cu inscripții de delimitare a spațiului în vederea asigurării distanței respective de cel puțin 1 (unu) metru.

5.10 La intrare în localul secției de votare se va efectua obligatoriu termometria fiecărui alegător;

5.11 În incinta secției de votare, concomitent, va fi admisă intrarea unui număr limitat de alegători care va fi egal cu numărul de cabine de vot utilizate (ex. 2 cabine de vot – 2 alegători prezenți, concomitent, în localul secției de vot).

5.12 Alegătorii, după posibilitate, se vor prezenta cu la secțiile de votare cu pixuri personale în vederea aplicării semnăturii în lista electorală. Alegătorul va prezenta membrului BESV actul în baza căruia votează evitându-se astfel contactul fizic dintre funcționarul electoral și actul prezentat. Aceiași procedură se va respecta și la intrarea în secția de votare cu operatorii SIAS „Alegeri”.

5.13 Membrii biroului electoral al secției de votare care vor fi desemnați pentru a se deplasa cu urna de vot mobilă, precum și persoanele care le vor însoți, în mod obligatoriu vor fi echipați cu echipament de protecție (măști, mănuși, viziere, costume de protecție, etc.) și vor respecta cu rigoare regulile de utilizare a acestuia.

5.14 În cazul în care la secția de votare au fost depuse solicitările de votare la locul aflării de la persoanele care se află în regim de autoizolare în contextul contaminării cu 2019-nCov, echipa cu urna mobilă se va deplasa mai întâi la persoanele în etate, persoanele cu dizabilități locomotorii, persoanele care din motive de sănătate sau alte motive temeinice nu pot să se prezinte personal la secția de votare și apoi (ultimii vor fi) la persoane care se află în regim de autoizolare.

5.14.1 După caz, pot fi trimise două echipe cu urne de vot mobile. O echipă se va deplasa la persoane aflate în regim de autoizolare în contextul contaminării cu 2019-nCov și a doua la ceilalți alegători.

5.14.2 După caz, pot fi utilizate în calitate de urnă de vot mobilă – urnele de vot staționare cu capacitatea de 45 și 80 de litri.

5.15 Membrii echipelor ce se vor deplasa cu urna de vot mobilă vor prelucra, în mod obligatoriu, echipamentul electoral și cel de protecție, cu soluții dezinfectante pe bază de alcool, pînă la contactul cu alegătorul și după acesta.

5.15.1 Transportul utilizat de echipele mobile pentru votarea la locul aflării va fi supus dezinfecției după fiecare caz deservit, pentru ce birourile electorale care vor forma astfel de echipe vor fi obligate să creeze condiții necesare de dezinfecție a transportului, echipamentului și condiții de stocare/depozitare a echipamentului dezinfectat.

5.15.2 În cazul spitalelor, instituțiilor penitenciare, stațiuni balneare, aziluri pentru bătrâni, se vor respecta: distanțarea socială/fizică de 1 (unu) metru, utilizarea în spațiile închise a echipamentului de protecție, dezinfectarea spațiului și echipamentului cu o periodicitate de cel puțin odată la 2 (două) ore, aerisirea frecventă a spațiului, iar în caz de posibilitate - aerisirea permanentă.

5.15.3 Înainte de a fi readus în localul secției de votare, echipamentul electoral va fi prelucrat cu soluție dezinfectantă pe bază de alcool.

5.16 Procedura de numărare a voturilor se va realiza cu respectarea prevederilor privind distanțarea socială/fizică de 1 (unu) metru, utilizarea în spațiile închise a echipamentului de protecție, dezinfectarea spațiului și echipamentului cu o periodicitate de cel puțin odată la 3 (trei) ore, aerisirea frecventă a spațiului, iar în caz de posibilitate - aerisirea permanentă.

6. PERIOADA POST-ZIUA VOTĂRII

6.1 Se vor respecta în mod obligatoriu măsurile de control și combatere a infecției 2019-nCov, stabilite de către Comisia națională extraordinară de sănătate publică.

6.2 Prezentarea documentelor și materialelor electorale se va efectua de către președintele organului electoral însoțit de cel mult un membru.

6.3 Procedura de recepționare a documentelor și materialelor electorale se va realiza cu respectarea prevederilor privind distanțarea socială/fizică de 1 (unu) metru, utilizarea în spațiile închise a echipamentului de protecție, dezinfectarea spațiului și echipamentului cu o periodicitate de cel puțin odată la 3 (trei) ore, aerisirea frecventă a spațiului, iar în caz de posibilitate - aerisirea permanentă.

6.4 La intrare în localul unde vor fi recepționate documente și materiale, în locuri vizibile și accesibile pentru vizitatori, se vor instala dozatoare cu soluție dezinfectantă pe bază de alcool pentru respectarea igienei mâinilor.

6.5 La intrare în localul unde vor fi recepționate documente și materiale electorale se va efectua obligatoriu termometria fiecărei persoane.